Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003790

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-09-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Емір-Усеінова Діана Артурівна

2. Diana Emir-Useinova

Кваліфікація: 222

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0005-8574-4221

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Акушерство та гінекологія

Дата захисту: 25-11-2025

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Державна установа «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України»

Код за ЄДРПОУ: 45460659

Місцезнаходження: вул. Платона Майбороди, Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10957

Повне найменування юридичної особи: Державна установа «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України»

Код за ЄДРПОУ: 45460659

Місцезнаходження: вул. Платона Майбороди, Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України»

Код за ЄДРПОУ: 45460659

Місцезнаходження: вул. Платона Майбороди, Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.48

Тема дисертації:

1. Оптимізація діагностики, лікування та профілактики порушень репродуктивного здоров'я у жінок фертильного віку в умовах воєнного стану.

2. Optimization of diagnostics, treatment and prevention of reproductive health disorders in women of fertile age under martial law

Реферат/анотація:

1. При проведенні анкетування у обстежених жінок були виявлені медико-соціальні проблеми, які пов'язані з переселенням з постійного місця проживання. У обстежених жінок були виявлені різні зміни в стані РЗ зокрема: ХЗЗСО (38 %, з них з ІПСШ 12 %), порушення МЦ (34 %), лейоміома матки (16 %), СПКЯ (14 %), ендометріоз (12 %), медичні аборти (середнє значення 0,6 SD=0,8). Дослідження психосоціального стресу у обстежених жінок показали вищий загальний середній бал, підвищений рівень дистресу та депресії, знижену здатність до опанування стресом. Прояви тривоги в групах сягнули 74□ % та 32□ % і ПТСР □- 18□ % та 16□ % відповідно. Виявлено помірний кореляційний взаємозв'язок між психологічним навантаженням та здатністю до подолання стресу. Відзначено виражену активацію симпатичного відділу автономної нервової системи та

домінування парасимпатичних реакцій, що свідчить про збережену компенсаторну здатність ВГ навіть за екстремальних умов. У обстежених жінок виявлено суттєві дисбіотичні порушення мікробіому піхви з частотою вагініту 55,0□% та бактеріального вагінозу 40,0□%, значним зниженням Lactobacillus spp і надмірним ростом Gardnerella vaginalis. При визначенні показників імунітету концентрації IgM, IgA, IgE суттєво не відрізнялися, але показники IgG були значно вищими, що свідчить про інтенсивнішу, або тривалішу хронічну антигенну стимуляцію. Дослідження IL□8 виявило катастрофічне зниження та суттєве підвищення TNF, що відображає стійкий дисбаланс цитокінової відповіді під впливом воєнного стресу. У жінок-переселенок із порушеннями РЗ за умов воєнної агресії спостерігається надмірна активація гіпоталамо-гіпофізарно-гонадної вісі, підвищений рівень стрес-асоційованих гормонів та зміни маркерів окисного стресу, які корелюють із погіршеним психоемоційним станом. Цитологічні дослідження мазків із цервікального каналу шийки матки виявили підвищену частоту запальних та диспластичних змін під впливом бойового стресу. Наукова новизна одержаних результатів полягає в глибинному вивченні та уточненні патогенетичних взаємозв'язків між РЗ цих жінок і функціональним станом різноманітних органів та систем організму. Зокрема, було визначено особливості механізмів стресового навантаження, що реалізуються через нейроендокринну регуляцію та зміну концентрацій кортикостероїдів і нейропептидів, а також уточнено роль психоемоційного стану у формуванні репродуктивної дисфункції. Водночас проведено мікробіологічний аналіз біотопу урогенітальних органів, який дозволив ідентифікувати специфічні зміни мікробіоти, що можуть слугувати ранніми біомаркерами ризику порушень. Дослідження також виявило взаємозв'язок між станом імунної системи, локальним урогенітальним біотопом та рівнем стресового навантаження. Значну увагу було приділено оцінці профілів статевих гормонів у поточних умовах воєнного стану, включно з аналізом естрогенно-прогестеронової рівноваги та рівнів гонадотропних гормонів. Практичне значення отриманих результатів. Отримані результати відкривають можливість для вдосконалення традиційних і впровадження новітніх методів діагностики порушень репродуктивної функції шляхом застосування мультипараметричного підходу, що включає оцінку нейроендокринних маркерів стресу, морфофункціональних змін органів-мішеней та біотопу урогенітального тракту. З огляду на виявлені патогенетичні механізми, зосереджені на комплексній взаємодії стресогенних факторів і біологічних шляхів, стає можливим оптимізувати не лише методи лікування та профілактики, але й прогнозування подальшого перебігу захворювань репродуктивної системи. Це відкриває перспективи розробки адаптованих протоколів спостереження та корекції, що враховують індивідуальний профіль гормонального стану, імунного статусу й мікробіоценозу урогенітального тракту в умовах воєнного стресу. Таким чином, результати дослідження закладають наукове підґрунтя для підвищення ефективності комплексної медичної допомоги ЖФВ в екстремальних умовах воєнних дій. Основні положення дисертаційного дослідження впроваджено в практичну діяльність та учбовий процес закладів України.

2. Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in the field of knowledge 22 "Health Care" in the specialty 222 "Medicine" - State Institution "All-Ukrainian Center for Maternity and Childhood of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine", Kyiv, 2025. During the survey, the surveyed women were found to have medical and social problems associated with moving from their permanent place of residence. The surveyed women were found to have various changes in their reproductive health, in particular: CHD (38%, of which 12% had STIs), MC disorders (34%), uterine leiomyoma (16%), PCOS (14%), endometriosis (12%), and medical abortions (0.6±0.8). Psychosocial stress studies in the women surveyed showed a higher overall mean score, increased levels of distress and depression, and reduced ability to cope with stress. Anxiety symptoms in the groups reached 74% and 32%, and PTSD 18% and 16%, respectively. A moderate correlation between psychological stress and the ability to cope with stress was found. Pronounced activation of the sympathetic division of the autonomic nervous system and dominance of parasympathetic reactions were noted, which indicates the preserved compensatory ability of the VG even under extreme conditions. The examined women revealed significant dysbiotic disorders of the vaginal microbiome with a frequency of vaginitis of 55.0% and vaginosis of 40.0%, a significant decrease in Lactobacillus spp and excessive growth of Gardnerella vaginalis. When determining immunity indicators, the concentrations of IgM, IgA, IgE did not differ significantly, but IgG indicators were significantly higher, which

indicates a more intense or longer chronic antigenic stimulation. The study of IL-8 revealed a catastrophic decrease and a significant increase in TNF, reflecting a persistent imbalance of the cytokine response under the influence of war stress. In displaced women with reproductive health disorders under conditions of military aggression, excessive activation of the hypothalamic-pituitary-gonadal axis, increased levels of stress-associated hormones, and changes in oxidative stress markers are observed, which correlate with a deteriorated psycho-emotional state. Cytological studies of cervical smears revealed an increased incidence of inflammatory and dysplastic changes under the influence of combat stress. The scientific novelty of the results obtained lies in the in-depth study and clarification of the pathogenetic relationships between the reproductive health of these women and the functional state of various organs and systems of the body. In particular, the features of the mechanisms of stress load, which are implemented through neuroendocrine regulation and changes in the concentrations of corticosteroids and neuropeptides, were determined, and the role of the psychoemotional state in the formation of reproductive dysfunction was clarified. At the same time, a microbiological analysis of the urogenital biotope was conducted, which allowed the identification of specific changes in the microbiota that may serve as early biomarkers of risk of disorders. The study also revealed a relationship between the state of the immune system, the local urogenital biotope, and the level of stress. Considerable attention was paid to the assessment of sex hormone profiles in the current martial law environment, including the analysis of estrogen-progesterone balance and gonadotropic hormone levels. Practical significance of the results obtained. The results obtained open up the possibility of improving traditional and implementing new methods for diagnosing reproductive disorders by using a multiparametric approach, which includes the assessment of neuroendocrine markers of stress, morphofunctional changes in target organs and the biotope of the urogenital tract. Given the identified pathogenetic mechanisms focused on the complex interaction of stress factors and biological pathways, it becomes possible to optimize not only treatment and prevention methods, but also predict the further course of diseases of the reproductive system. This opens up prospects for developing adapted observation and correction protocols that take into account the individual profile of hormonal status, immune status, and microbiocenosis of the urogenital tract under conditions of military stress. Thus, the results of the study lay the scientific foundation for increasing the effectiveness of comprehensive medical care for the elderly in extreme conditions of military operations. The main provisions of the dissertation research have been implemented into the practical activities and educational process of Ukrainian institutions. Key words: reproductive health, women of childbearing age, diagnostics, treatment, prevention, risk factors for reproductive health disorders, martial law conditions.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Подольський В.В., Антипкін Ю.Г., Подольський Вл.В., Уманець Т.Р., Лівщиць Л.А., Камінська Т.М., Емір-Усеінова Д.А. Характеристика епігенетичних факторів COVID-19 жінок фертильного віку, мешканок Харківської області, що перенесли коронавірусне інфікування // Український журнал перинатологія і педіатрія - №2 – 2023 – С. 65-69
- Подольський В.В., Антипкін Ю.Г., Подольський Вл.В., Медведовська Н.В., Лівщиць Л.А., Емір-Усеінова Д.А. Характеристика епігенетичних факторів у жінок фертильного віку, мешканок міста Київ, що перенесли коронавірусне інфікування // Український журнал «Перинатологія та педіатрія». - № 1(97) – 2024. – С. 17-21

- Подольський, В., Подольський, В., Боцюк, У., Медведовська, Н., & Емір-Усеінова, Д. (2024). Вагінальна мікробіота та її зміни під впливом стресу в жінок, які перенесли медичний аборт. РЕПРОДУКТИВНА ЕНДОКРИНОЛОГІЯ, (72), 47–52.
- Подольський Вол.В., Подольський В.В., Медведовська Н.В., Емір-Усеінова Д.А., Боцюк У.І. Вплив хронічного стресу на гормональний стан жінок, які постраждали від бойових дій, та жінок-переселенців //Репродуктивне здоров'я жінки-№6, 2024.–С.8-13
- Подольський В.В., Антипкін Ю.Г., Подольський Вл.В., Уманець Т.Р., Лівщиць Л.А., Камінська Т.М., Руденко С.А., Емінова Д.А. Комплекс діагностичних, лікувальних та профілактичних заходів для спостереження за жінками фертильного віку, які перенесли коронавірусне інфікування //Методичні рекомендації – 2021, К. – 56 с.
- Антипкін Ю.Г., Подольський В.В., Медведовська Н.В., Подольський Вол.В., Лівщиць Л.А., Емір-Усеінова Д.А. Клініко-епідеміологічні та молекулярно-генетичні інноваційні дослідження щодо розповсюдження та подолання COVID-19 серед дитячого та жіночого населення України //Журнал НАМН України. – 2024. - т. 30. - № 1-2. С. 5-12

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U104508; 0122U201740

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Подольський Володимир Васильович
2. Volodymyr Podolskyi

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2875-6195

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України»

Код за ЄДРПОУ: 45460659

Місцезнаходження: вул. Платона Майбороди, Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Геник Наталія Іванівна

2. Nataliia I. Henyk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5755-7537

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шатилович Катерина Леонідівна

2. Kateryna Shatylovytch

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8465-0355

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державне некомерційне підприємство "Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького"

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ревенько Олег Олександрович

2. Oleh O. Revenko

Кваліфікація: д. мед. н., г.н.с, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5784-3477

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України»

Код за ЄДРПОУ: 45460659

Місцезнаходження: вул. Платона Майбороди, Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бурлака Олена Василівна

2. Olena V. Burlaka

Кваліфікація: д. мед. н., пров.н.с., 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9089-1553

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України»

Код за ЄДРПОУ: 45460659

Місцезнаходження: вул. Платона Майбороди, Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Трохимович Ольга Віталіївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Трохимович Ольга Віталіївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Квашніна Л.В.
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна